

N:o 36.

Toisena Pääsiäispäivänä.

Evank. Luukk. 24: 13–35.

Ja katso, kaksi Jesuksen opetuslasta meni yhteen kylään, joka oli Jerusalemissa kuudenkymmenen vakomitan päässä, Emaus nimeltä. Ja puhuivat keskenänsä kaikista niistä, kuin tapahtunut oli. Ja tapahtui heidän puhuissansa ja tutkistellussansa keskenänsä, että Jesus itse heitä lähestyi, ja matkusti heidän kanssansa. Mutta heidän silmänsä pidettiin, etteivät he häntä tunteneet. Niin hän sanoi heille: mitkä puheet ne ovat, kuin te pidätte keskenänne käydessänne, ja olette murheelliset? Niin vastasi yksi, Klefas nimeltä, ja sanoi hänelle: oletkos ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä mitä siellä näinä päivinä tapahtui? Ja hän sanoi heille: mitä? He sanoivat hänelle: siitä Jesuksesta Natsarenuksesta, joka oli väkevä profeeta toisessa ja sanoissa, Jumalan ja kaiken kansan edessä. Kuinka meidän ylimmäiset papit ja päämiehet antoivat ylönsä hänen kuoleman kadotukseen, ja ristiin-aulitsivat hänen. Mutta me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Ja paitsi kaikkia näitä on jo kolmas päivä tänä päivänä, kuin nämä tapahtuivat. Mutta myös muutamat vaimot meistä ovat meitä peljättäneet, jotka varhain aamulla tulivat haudalle. Ja kuin ei he löytäneet hänen ruumistansa, tulivat he ja sanoivat, että he enkeleinkin näyn nähneet olivat, jotka sanoivat hänen elävän. Ja muutamat niistä, jotka meidän kanssamme olivat, menivät haudalle, ja löysivät niinkuin vaimot olivat sanoneet; mutta ei he häntä nähneet. Ja hän sanoi heille: o te tomppelit ja hitaat sydämmestä uskomaan niitä kaikkia, kuin profetat puhuneet ovat. Eikö Kristuksen pitänyt näitä kärsimän ja hänen kunniaansa käymän sisälle? Ja hän rupesi Mooseksesta ja kaikista profeetaista, ja selitti heille kaikki kirjoitukset, kuin hänestä olivat. Ja he lähestyivät kylää, johonka he menivät; ja hän teetteli itsensä edemmä käymään. Ja he vaateivat häntä, sanoen: ole meidän kanssamme: sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskenut: ja hän meni olemaan heidän kanssansa. Ja se tapahtui, koska hän atrioitsi heidän kanssansa, otti leivän, kiitti, mursi ja antoi heille. Niin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänen. Ja hän katosi heidän edestänsä. Ja he sanoivat keskenänsä: eikö meidän sydämmemme meissä palanut, koska hän tiellä meitä puhutteli ja selitti meille kirjoitukset? Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin, ja löysivät ne yksitoistakymmentä koossa, ja ne, jotka niiden kanssa olivat: Jotka sanoivat: Herra on totisesti nousnut ylös, ja ilmaantui Simonille. Ja he juttelivat heille, mitä tiellä tapahtunut oli, ja kuinka hän heiltä oli tuttu leivän murtamisessa.

Evankeliumin selitys ja lisää
neuvoa Herran ehtoollisesta.

Koko tämä evankeliumi opettaa ja houkuttelee meitä mieluisesti puhelemaan ja

haastelemaan Herrasta Kristuksesta, osoittaessaan, mitä hedelmiä tästä seuraa, vaikka kohta sitä ei niin selvästi ymmärrettäisi eikä käsitettäisi, kuin kyllä tulisi. Näemmehän tässä näiden kahden opetuslapsen olevan vielä tykkä-

nään epäuskon vallassa, mutta koska he kuitenkin hänestä puhuvat vaikkapa aivan ha-puillinkin, ei hän voi pysyä heistä poissa, vaan lähestyy heitä, avaa heidän silmänsä ja selittää heille Raamatut. Tämä tulee teidän tarkkaan huomata ja mielessänne pitää, sillä se on sangen kallis opetus. Mutta ennenkuin edelleen evankeliumia ryhdyn käsittelemään, joka kertomuksensa puolesta on helppo ymmärtää, täytyy minun yksinkertaisten vuoksi hiukan puhella alttarin sakramentista.

Te olette, rakkaani, kuulleet meidän usein saarnaavan, kutka ihmiset ovat kelvollisia nauttimaan sakramenttia, nimittäin ne, joiden sydämiin Jumalan sana on niin sattunut, että he uskovat; ja ken ei itseänsä huomaa näin valmistuneeksi, hän pysyköön sieltä pois. Onkin kohtuullista jokaista sieltä peljättää, ettei, kuten tähän asti on tapahtunut, tyhmästi meneteltäisi ja oman valmistuksen nojalla sinne juostaisi. Tämä on oikeata saarnaamista, ja suokoon Jumala, että teistä moni peljästyisi pysymään poissa. Mutta toisaalta havaitsen minä monessa ja itsessänikin, että paha henki ankarsti ahdistaa oikealtakin puolen saadakseen sydämet veltoiksi ja hitaiksi Herran ehtoolliselle menemään, niin ettei sinne tahdota mennä, ellei tunneta itessään uskon palavan täydessä liekissä. Tämäkin on vaarallista, ja näin saataisiin kyllä aikaan, että tähän asti mieliin teroitettu valmistus peruutettaisiin ja pantaisiin käytäntöön uusi, joka sekään ei olisi oikea.

Me olemme kieltäneet niitä menemästä, jotka omilla töillään sakramentille valmistautuvat, jota Jumala ei saata kärsiä. Mutta toisaalta taasen kyllä senkin aikaan saisimme, että ihmiset tulisivat hitaiksi ja aina odottaisivat, kunnes Jumala antaisi täydellisen uskon, eivätkä siis koskaan sinne menisi. Senpä tähden onkin usko sellainen asia, ettei siitä kylliksi voida saarnata, ja vaikka sitä jo kauvan

ja paljonkin on saarnattu, ei järki kuitenkaan voi sitä käsittää. Torjuaksemme siis tällaista onnettomuutta, tahdomme asiasta laveammin puhua ja jaamme sen kahteen osaan tai kahdenlaisiin henkilöihin, jotka Herran pöytään valmistautuvat.

Ensiksi olemme opettaneet sen ei mihinkään kelpaavan, että rohkenemme omin voimin valmistautua sakramentille, kuten ne ovat tehneet, jotka rippinsä ja muiden töittensä kautta ovat tahtoneet tulla kelvollisiksi sakramenttia nautitsemaan. Tämä on hirmuinen erehdys ja väärinkäyttö ja sitä yrittäviä on vakavasti neuvottava siitä lakkaamaan tai edes pysymään kokonaan pois sakramentista.

Toinen valmistus, joka uskossa tapahtuu ja josta ennen olemme kylliksi puhuneet, on oikea ja se saa alkunsa ja vuotaa Jumalasta; sen laita ei ole sellainen, että aina voitaisiin tuntea, ollaanko varmaan kelvollisia (sillä mitä sitten uskolla tehtäisiin?), vaan se tapahtuu näin: ilman kaikkea valmistustani ja avustusta saan minä Jumalan sanan. Sen saatan kyllä tehdä, että menen sitä kuulemaan, lukemaan tai saarnaamaan, jotta se siten painuisi sydämeeni. Tämä se on oikeata valmistusta, joka ei riipu ihmisen voimasta eikä kyvystä vaan Jumalan voimasta. Sen vuoksi ei ole mitään parempaa valmistusta kaikkiin sakramentteihin, mikä voitaisiin suorittaa tai kärsiä, kuin se minkä Jumala meissä vaikuttaa. Tämä olkoon lyhyesti sanottu valmistuksesta. Nyt tahdomme ryhtyä henkilöitä tarkastamaan.

Evankeliumi ja Jumalan sana, joka on puhe ja selitys Kristuksesta, kohtaa välistä **sel-laisia**, jotka eivät sitä ota vastaan vaan karakoittavat sen tykkänään mielestään, eli kuten Kristus Luukk. 8: 5 sanoo: **Se lankee tien oheen**, se on: kankeisiin sydämiin. On siteen vielä toisia, jotka ovat törkeitä veijaria ja elelevät suurissa synneissä, ja jotka, vaikka eivät sille vastarintaa teekkään, eivät kuitenkaan

päästä sitä voimalla sydämiinsä tunkeumaan. – Sen huomaatte hurmahengistämme, jotka sitä paljon osaavat loruta ja lörpötellä varsinkin juovuksissa ollessaan. He eivät tästä vähääkään välitä eivätkä ole siitä mitään käsittäneet, paitsi että tietävät siitä jaaritella. Nämä ovat kaikki suruttomia sydämiä. Samanlaisia ovat nekin, jotka ovat syvään ahneuteen takertuneet niin törkeästi, että sen itsekin tuntevat, tai sitten edelleen muihin suuriin synteihin, niin että vähän ottavat vaarin pyhästä evankeliumista, vaikka siitä kylläkin paljon osaavat suutaan soittaa. Näille kaikille emme tahdo saada mitään saarnatuksi, sillä heihin nähden menee se tykkänään hukkaan, eikä heitä evankeliumi voi tehdä nöyriksi eikä nälkäisiksi.

Kolmanneksi ovat ne vielä kaikkein pahimpia, jotka päälle päätteeksi vainoovat evankeliumia, joista Kristus Matt. 7: 6 sanoo: **Elkää antako koirille pyhää, ja elkää teidän pääryjänne heittääkö sikain eteen.** – Näille kolmen laatukselle ihmisille ei evankeliumi ensinkään kuulu, emmekä mekään sitä niille saarnaa. Vieläpä tahtoisin, että ryhdyttäisiin rankaisemaan noita törkeitä sikoja, jotka asiasta niin joutavata lorua pitävät, kuin olisi se kertomus Didrik Beerniläisestä tai jokin muu tarina. Ken sika tahtoo olla, hän tietäköön mikä sialle kuuluu. Minä soisin halusta, että voisin sulkea mokomat ulos saarnastani, etteivät he ikänä sitä kuulisi, vaan olisivat siitä loitolla. He nimittäin eivät muuta voi, kuin käyttää evankeliumia väärin vahingokseksensa ja meille häpeätä laittaa, niin että heidän tähtensä Jumalan sanan täytyy kärsiä pilkkaa ja herjausta. Pois täältä nuo ruokottomat siat!

Lopuksi tavataan muutamia senkaltaisia ihmisiä kuin opetuslapset tässä evankeliumissa. Niistä näette, kuinka puutteellinen ja vajainainen heillä vielä usko on, sillä he sanovat:

Me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Aivan kuin olisivat sanoneet: Nyt emme tiedä, mille kannalle asia on jäänyt; näemme kyllä ettei siitä mitään tule. Hän on nyt kuollut, ja vaikka hän vielä virkoisikin elämään ja nousisi ylös, ei hän kuitenkaan voisi lunastaa kansaa eikä tulla kuninkaaksi. He luulivat lunastuksen näin sikseen jääneen. Sentähden kuuluvat nämä kaksi siihen joukkoon, jotka kyllä maistavat evankeliumin sydämässään eivätkä tahtoisi, että sitä ylönkatsotaan ja sitä vastaan toimitaan. – Mutta siitä huolimatta ovat he arkoja, niin etteivät halusta mene Herran pöytään, koska tuntevat, etteivät ole kyllin vahvoja ja palavia; he vetäytyvät sieltä pois eivätkä tahdo mennä, kunnes tuntevat ja saavat kokea olevansa vahvoja uskossa. Nämä ovat niitä, joiden oma evankeliumi on. Vaikka he välistä kompastelevatkin, ovat he kuitenkin itseensä tyytymättömiä, tuntevat tautinsa ja tahtoisivat mielellään päästä siitä vapaaksi, sillä he eivät ole sydämässään paatuneita. Näitä täytyy kehoittaa ja vetää Kristuksen tykö. Emmekä mekään ole kenellekään muille kuin sellaisille ihmisille saarnanneet.

Oikean uskon luonto on, näet, se, että ihminen tuntee itsessään puutteensa ja tahtoisi mielellään niistä vapaa olla. Älköön kukaan asettuko odottamaan, kunnes Jumala tekisi jonkun erityisen ihmeen hänelle eikä menettelisi hänen kanssaan samoin kuin toistenkin, joille hän antaa uskon evankeliumin ja sakramenttein kautta. Sentähden on Jumala tämän aarteiden meille antanut ja avannut, että sen sieltä saisimme. Kun siis tunnet heikkoutesi, mene sinne ja sano: Oi Herrani, minä olen langennut, tahtoisin kyllä mielelläni olla vahva; vaan sinä oletkin sen vuoksi meille tämän sakramentin asettanut, että sillä uskoamme virittäisimme ja vahvistaisimme, ja näin autetuiksi tulisimme; siitä syystä olen minä tässä ja tahdon sitä nauttia. Näin tulee ihmisen

lohdututtua ja sanaa ja sakramenttia turvallisesti viljellä. Kun tunnemme uskon meiltä puuttuvan ja mielellään tahtoisimme avun saada, niin etsikäämme apua ja voimaa sieltä, missä se on saatavissa. Sinä et nimittäin saa tehdä Kristuksesta hirmuvaltiasta, vaan olkoon hän sinulle paljas, rikas, ylenmääräinen armo, jommainen hän totisesti onkin. Jos tunnet sydämessäsi, ettet häntä sellaisena pidä etkä usko, vaikka kuitenkin halusta tahtoisit voida uskoa, niin et kuitenkaan saa joutua epäilykseen ja karttaa sakramenttia, vaan sinun tulee juuri sieltä etsiä apua uskosi virkistymiseksi ja kasvamiseksi.

Vaikka olemmekin hirmuisesti nuhdelleet muutamia, sentähden että he kelvottomina ja uskottomina sakramenttia nauttivat, on sillä kuitenkin tarkoitettu ainoastaan noita edellä mainittuja paatuneita ja suruttomia sydämiä. Mutta tee sinä ja ajattele näin: Herra katso, tuossa on sinun sanasi, tässä on minun puutteeni ja heikkouteni; olethan itse sanonut: **Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa.** (Matt. 11: 28). Luuletko hänen sanoneen tätä niille, jotka jo ovat palavat ja vahvat uskossa? Hänen valtakuntansa ei ole sen laatuinen, että hän vanhurskaita kutsuisi, vaan että hän syntisiä auttaisi ja heitäkin hurskaiksi tekisi. Ken siis heikko on ja sen tuntee, hän menköön Herran pöytään ja antakoon auttaa itseään.

Mutta tässä on vieläkin joukko, joka ei myöskään ole oikealla tolalla. Meillä on siellä täällä maassa profeetoja, jotka liian vapaasti opettavat kansaa kerskaamaan ja puhuttelevat korkeata Majesteettia kuin suutarinoppilasta. Tuollaisia röyhkeitä ja ylpeitä henkilöitä älä myöskään henkesi uhalla seuraa. Sillä sehän on hyvä, että olet alakuloinen ja neuvoton, että pelkää ja vapiset; tällainen pelko ei minusta ole paha. Pysy sinä vaan siinä ja mene

vaan sakramentille, että omatuntosi vahvistuisi. Mutta tuollaiset kopeat henget ja murtumattomat jääräpäät, jotka noin ylimielisesti menettelevät ja tahtovat Jumalan kanssa painiskella, ikäänkuin hänen pitäisi heitä peljätä, ovat hänelle kelvottomia. Sentähden täytyy sinun nöyryä ja pelvossa asua, että tuntisit pulasi ja heikkoutesi ja mielelläsi haluaisit uskon omistaa. Jos tämän havaitset, niin kiitä Jumalaa, sillä se on varma merkki, että sana on sinuun sattunut ja sinua liikuttanut, ja että se vieläkin on sinua harjoittamassa, vetämässä ja ajamassa.

Mikä usko se olisi, jos menisin Herran pöytään tuntematta sydämessäni mitään hätää ja vapistusta, jonka kautta usko kehittyisi? Onkohan uskon oikea ja varsinainen luonne se, että se osoittaa voimaansa pelvossa, kuolemassa, synnissä ja kaikessa, mikä ihmisen tekee hätääntyneeksi ja neuvottomaksi. Jos siis sinä tätä tunnet, niin onkin sinulla oikea aika mennä sakramentille, jossa usko saa virvoitusta. Ja silloin voit hyvästi mennä salaripillekin jonkun hurskaan miehen luokse, jolle ilmoitat rikoksesi, pyydät neuvoa ja seuraat sitä, olisitko nimittäin hänen mielestään kelvollinen sakramenttia nautitsemaan. Tätä tarkoitusta varten oikeastaan ovat rippi ja sakramentti, muutoin niitä ei tarvittaisi. Ne ovat nimittäin asetetut neuvomaan heikkoja ja syntien ahdistamia omiatuntoja.

Sinä sanonet: Kuinkahan, jos olen niin aivan hidas ja kylmäkiskoinen, etten tunne mitään halua siihen. Vaikka tunnenkin sitä tarvitsevani, ei kuitenkaan tahdo evankeliumi ja sakramentti minulle maistua, niin että taitaa kaikki uskon kipinät olla sydämeistäni sammuneet? Vastaus: Älä kuitenkaan ole sieltä pois. Niin kauvan kuin tällaista vielä tunnet, et vielä ole turmeltunut etkä kumminkaan niin suruton kuin edellä mainitut, sillä sinähän tahtoisit halusta olla palava. Neuvo sentähden häntä näin:

Ota eteesi Jumalan sana, mene kirkkoon kuulemaan saarnaa, lue tai kirjoita sitä tai vaikka pa laulakkin, kunhan vain viljelet ja käsittelet sitä, silloin olet varmaan saava jotakin tuntea, ei toisin voi käydä. Mene sitten sakramentille ja sano: Herra minä olen laiska aasi; minä tulen sentähden, että auttaisit minua ja sytyttäisit sydämeni. Ei sinun tarvitse ajatella, kuinka voisit hyvin valmistautua sakramenttia kelvollisesti nauttiaksesi, vaan sinä olet jo valmistettu, kun tunnet tahtovasi mielelläsi autetuksi tulla ja kun hätä sinua pakottaa sinne menemään.

Minunkin on usein niin käynyt, että olen sakramenttia kammonnut, joten olen siitä vaan yhä enemmän vieraantunut; mutta sitten näin, ettei siitä apua ollut, ja sitten täytyi minun mennä. Samoin saanette tekin nähdä sen olevan ainoastaan perkeleen temppuja, jolla hän vieroittaa ihmisiä pois sakramentista, niin että mitä enemmän he aristelevat ja tahtovat odottaa, kunnes tuntisivat uskoa sydämessään, sitä enemmän he vieraantuvat, niin että vihdoin heidän näin ajatellessaan kaikki halu ja harrastus evankeliumiin ja sakramenttiin heissä sammuu, joten he eivät koskaan Herran pöytään tule. Pane siis pois tällainen mieli ja sakramentin kammo ja mene sinne rukoillen Jumalata sinua auttamaan. Jos näin usein teet, olet tunteva, kuinka yhä enemmän saat siihen halua, jota muutoin et ikänä olisi saavuttanut. Minä tahtoisin siis mielelläni teidän näin tekevän, ja että teissä monta olisi, jotka siinä mielessä sakramentille menisivät, jotta te yhä enemmän saisitte halua siihen ja vahvistumistanne vahvistuisitte. Muutoin, ell'et sinne mene, pysyt sinä kylmänä ja tulet yhä vaan kylmää kylmemmäksi.

Näin tulee teidän lohduttaa itseänne ja toisesta saatte tällaista kokea, kunhan vaan koetatte, sillä mahdotonta on, ettei Jumalan sana tuottaisi hedelmää ja hyötyä. Jes. 55: 10,

11 sanoo Jumala näin: **Niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alas ja ei mene sinne jälleen, vaan tuottaa maan ja tekee sen hedelmälliseksi ja antaa sen kasvaa, ja antaa siemenen kylvettävä ja leivän syötävä. Näin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee, ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tyköni, vaan tekemän mitä minulle otollinen, ja sen pitää menestymän jota varten minä sen lähettänytkin olen.** Tämöisen lauseen pitäisi tehdä meidät rohkeiksi ja iloisiksi, jos jo olemme ennättäneet kylmentyä. Meillä on Jumalan armosta Jumalan sana, siis tulee meidän nostaa kätemme ja kiittää Jumalaa. Kuinka monta niitä onkaan maailmassa, joilla sitä ei ole? Kuinkas muutoin voisittekaan sakramentille tulla? Onhan teillä sanassa koko tavara ja kaikki tarvittava valmistus, vaikka teillä kyllä onkin konnaantöitä niskoillanne. Kun siis Jumala sanoo, ettei hänen sanansa pidä **hedelmättä palajaman**, ja kun sinä sitä niin käsittelet, ettet sitä pilkkanä pidä vaan totuudessa tutkistelet, niin epäilemättä olet sinä jotain tunteva ja havaitseva; ja mitä enemmän tätä harjoitat, sitä paremmin olet sitä tunteva. Niin pahoja ajatuksia sinulla ei voi sydämessä olla, ettei pahat himot sinussa asetu ja lihasi masennu, jos avaat Raamatun sieltä jotain lukeaksesi tai menet jonkun luokse siitä keskustelemaan. Tätä olen minä usein kokenut, ja jos tekin sitä koettelette, niin löydätte tekin ja käsitätte sen hedelmän, että niin on kuin Jumala sanoo. Mitä enempiä valmistusta sinä tahtoisitkaan?

Eikö siinä ole kylliksi, kun olet siihen tilaan päässyt, että sinulla on Jumalan sana houkutuksena, ja sinä tunnet onnettomuutesi, joka myöskin sinua Herran pöytään ahdistaa? Onhan siinä Kristus odottamassa auttaaksensa sinua; mitä enempiä hänen pitäisi tehdä? Eihän sieltä myöskään kukaan muu ole suljettu pois kuin nuo törkeät hurjastelijat ja irstailijat, jot-

ka tällä mitään totta eivät tarkoita. Mene siis Herran armo-aterialle siinä mielessä ja niin ajatellen, että Kristus näkee paljoa syvemmälle sinun sydämeesi kuin sinä itse, kuten sen tässäkin evankeliumissa näet. Nämä kaksi mies parkaa eivät olisi uskaltaneet toivoa sitä, mikä heidän osakseen tuli; siitä huolimatta tapahtuu heille sellainen armo, että Kristus itse tulee heidän tykönsä, kun he puhelevat hänestä, ja ilmaisee heille itsensä, niin että he hänen tuntevat. Tästä riemastuu heidän sydämensä, etteivät enään malta pysähtyä yömaajaansa, vaan juoksevat sanomaan toisille opetuslapsille, kuinka Herra heille oli ilmestynyt. Nyt ovat he täynnä iloa, vaikka eivät suinkaan mitään sellaista olisi rohjenneet toivoa; kuitenkin oli tämä niin syvällä heidän sydämensä pohjassa, etteivät he itsekään huomanneet sellaista haluavansa, vaikka he eivät sydämessään mitään mielummin olisi suoneet, kuin että Herra Kristus jälleen olisi ylösnousut ja ruvennut kuninkaaksi. Näin näkee Jumala syvemmälle sydämeen kuin me itse ja antaa meille enemmänkin kuin me toivomme. Samoin tekee hän tässäkin. Kun sinä et tunne olevasi niin palava kuin mielelläsi soisit, katso hän kuitenkin syvemmälle sydämeesi kuin sinä, sillä sinähän mielelläsi tahtoisit olla hehkuva ja palava. Älä sen vuoksi sakramenttia pakene, vaan mene rohkeasti sinne.

Tähän suuntaavat monet Paavalin lauseet, esimerkiksi kun hän Ef. 3: 20 sanoo: **Herra voi kaikki ylönpalttisesti tehdä, kaiken senkin ylitse kuin me rukoilemme ja ymmärrämme.** Nythän näemme hyvästi, mitä hän meille antaa, kun me vaan sitä saadesamme tunnemme, että otamme sen ilolla vastaan. Sentähden sanookin hän, että me emme anoessamme sitä huomaa emmekä edes ajattele; mutta Herra, joka sydämet tutkii, hän näkee sen ja antaa meille runsaasti armonsa. Niinpä luumme P. Monikasta, Augus-

tinuksen äidistä, että hän yhdeksän vuotta perätysten itki poikaansa; silloin halusi hänen sydämensä hartaasti, että hänen poikansa olisi tullut kristityksi. Hän neuvotteli monella tavalla saadakseen häntä Kristityksi ja tahtoi häntä ottamaan kristittyä vaimoa, joka hänen olisi saanut kääntymään kristityksi aviomieheksi. Mutta äiti ei voinut toivoa eikä odottaa, että hänestä sellainen mies tulisi, kuin sittemmin tuli, vaikka hän hartaasti olisi sen suonut.

Tarkasteleppas tällaisia esimerkkejä joita tapaamme kaikkialla evankeliumissa. P. Pietarikin oli sangen arkaileva, kun Herra tahtoi pestä hänen jalkansa; ei hän ymmärtänyt hänen pakottavan häntä siihen, ja että hänen sydämensä tila tarvitsi Kristuksen pesemistä, kuten hän kohta jälleen sanoikin: **Herra, pese ei ainoasta minun jalkojani, mutta myös kädet ja pää,** Joh. 13: 9. Niin on meidänkin sydämemme laita, että vaikka näemme Herran Kristuksen sakramentissa tahtovan meitä auttaa, me kuitenkin olemme niin arkailevia, että häntä kauhistumme emmekä pidä häntä niin hyvänä kuin kyllä sanomme. Sillä jos pitäisimme häntä sinä, mikä hän on, sanoisimme mekin Pietarin tavalla: **Pese ei ainoasta minun jalkojani, vaan pese myös kädet ja pää,** sekä ajattelisimme: Nyt tahdon minä iloisesti mennä Herran pöytään, vaikka vielä enempi-kin syntiä olisi niskoillani.

Samanlainen esimerkki on meillä myöskin Luukk. 5: 6–8 P. Pietarista, kun he istuvat veneessä ja saivat niin paljon kaloja, että heidän verkkonsa repesi. Silloin peljästyivät Pietari ja lankesi Herran eteen sanoen: **Herra, mene pois minun tyköäni, sillä minä olen syntinen ihminen.** Silloin hän pelästyy Kristusta ja käskee häntä pois tykönsä, vaikka hänen olisi pitänyt juuri käskeä häntä tulemaan luoksensa. Näin tekee aina arka luonto; se pelkää Kristusta, vaikka hänessä kuitenkaan ei mitään muuta ole kuin paljasta hyvyyttä, ja jonka ai-

noana tarkoituksena on jokaisen auttaminen. Sen vuoksi olen sanonut, ettei Kristuksesta pidä tehdä hirmuvaltiasta, vaan annettakoon hänen olla ystävällisenä Herrana ja Vapahtajana, joka ei muuta halaja kuin auttaa syntisiä. Siitä syystä tulee jokaista houkutella ja kehoitella sanoilla ja esimerkeillä tulemaan hänen luokseen.

Tämä on kyllin selvää puhetta uskon luonnosta, sillä siinähan me ainoastaan erehdymme, ettemme oikein ymmärrä uskon luontoa. Tehkää siis aina näin: alkakaa ja koetelkaa, niin tulette sen havaitsemaan. Mitä enemmän sinä harjoittelet, sitä enemmän lohdutusta ja vainoa saat tuntea; ja mitä kelvottomammaksi itsesi havaitset, sitä uutterammin täytyy sinun Jumalan sanaa ryhtyä, sitä harastaa, kuulla tai lukea ja siitä puhua. Näin saat sinä edes jotakin havaita ja kokea, mikä sinua miellyttää ja liikuttaa. Sen ohelle tulee sinun myöskin rukoilla Jumalaa ja sanoa apostolin tavalla: **Herra, lisää meille uskoa!** Luukk. 17: 5. Jos näin sakramentille menet, niin olet saapa vahvistusta. Mutta jos sinä taasen liian paljon annat perään arkuudellesi, et koskaan tule sinne, sillä näin ollen on sinun vaatimuksesi, että tahdot tuntea etkä uskoa. Onnettomuutesi täytyy sinun kyllä uskoa ja neuvottomuutesi. Silloin on aika sinun mennä sakramentille; vaikka olisitkin heikko uskossa, ei sinun sen vuoksi tule peräytyä, sillä hän ei tahdo lykätä sinua pois luotansa, koska hän juuri sitä varten siinä on saapuvilla, että hän heikkoja vahvistaisi ja peljästyneitä lohduttaisi.

Tätä kaikkea en tahdo saarnatuksi törkeille hurjastelijoille ja meikäläisille villihengille, vaan ainoastaan pelkureille ja heikoille omiletunnoille, jotka toisinaan lankeilevatkin, etteivät ne epäilisi, vaan tietäisivät, missä apu ja lohdutus on löydettävänä. Muuan erakkovanhus korvessa on lausunut sopivasti nähdes-

sään veljensä heikoksi ja hätääntyneeksi; hän sanoi: Ei, veljeni, et sinä saa sieltä niin poistua etkä perääntyä; muuten voisit niin loitolle joutua, ettet koskaan enään palaisi. Peljättävä nimittäin on, että mitä kauvemmin me pysymme poissa, sitä kylmemmiksi ja hitaammiksi me tulemme. Ne pysykööt poissa, jotka, kuten usein olemme sanoneet, viettävät törkeätä elämää eivätkä mitään parannusta ajattele. Mutta jotka mielellään tahtovat parantua, tunnustavat rikoksensa, tahtovat niistä päästä ja näkevät, etteivät voi itseänsä auttaa, ne tulkoot tänne, että avun saisivat.

Tästä näette, minkä tähden Jumala on säättänyt ja asettanut sanansa saarnattavaksi; sen vuoksi sitä ei saa ylönkatsoa. Totta on, ettei sana ilman henkeä hyödytä, mutta koska kaikkivaltias Jumala itse sanoo: **Minun sanani** (jota minä saarnautan) **ei pidä tyhjänä palajaman minun tyköni**, niin älkäämme jättäkö sitä hyväksemme käyttämättä. Hän tahtoo sanansa kautta antaa sydämeen Pyhän Hengen eikä kärsi, että sinä suu auki töllistellen odotat hänen tekevän taivaasta jonkun ihmetyön sinulle ja olet näin sanasta ja sakramentista huolimaton. Jumala pitää paljon sanastaan ja ylistää sitä suuresti, sillä hän on päättänyt jakaa armonsa sen kautta, niinkuin Kristus Joh. 6: 44 sanoo: **Ei taida kenkään minun tyköni tulla, ellei Isä vedä häntä.** Kuinka vetää Isä meitä? Kristuksen kautta. Kuinka Kristuksen kautta? Sanalla. Näin kehoittaa ja houkuttelee hän sinua. Jos sinua hätä ahdistaa, niin mene turvallisesti sinne ja esitä rohkeasti onnettomuutesi, mutta vie sana mukanasasi.

Jätä se taas Jumalan huomaan, kuinka tulisit pysyväiseksi, ja käy nyt Herran pöytään, koska sinulla on sana ja sinä tunnet onnettomuutesi. Silloin on sana itse opettava sinua, kuinka oikein valmistautuisit sinne menemään. Sillä näin täytyy sinun Jumalan edessä valittaa tilaasi ja sanoa: Herra, minä olen syn-

tin enkä voi omalla kyvylläni itseäni auttaa; sen vuoksi tulen, että sinä minua auttaisit. – Jos minulla on se armo, että minua Jumalan sana sydämellisesti miellyttää ja minä löydän siinä iloa ja huvitusta, niin olen turvassa. Onhan siinä jotain suurta, että Jumala antaa minulle sanansa ja tekee sen minulle makeaksi ja miellyttäväksi. Vaikka en vielä olekkaan niin vahva kuin minun tulisi, niin kuitenkin aikaa voittaen vahvistun siksi, että vihdoinkin ilman pelkoa sitä tunnustaa ja antaa elämänikin sen edestä. Sen vuoksi Kristus Matt. 7: 7, 8 sanoo: **Anokaat, niin teille annetaan, etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaat, niin teille avataan. Sillä jokainen joka anoo, hän saa, ja joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan.**

Sentähden tahdon teitä uskollisesti kehoittaa tässä viisaasti menettelemään. Me olemme ne kironneet, kuten syytä on, jotka rohkenevat töihinsä turvaten valmistautua sakramentille menemään. Mutta niitä jotka hätänsä tuntevat ja näkevät, etteivät omasta voimastaan voi mitään neuvoa eikä apua itselleen saada, niitä olemme sakramentille houkutelleet, sillä nämä viljelevät sen autuaallisesti. Jos siis itseäsi tunnet, niin mene ensin jonkun hurskaan miehen luokse, valita hänelle puutteitasi ja sano: Katso, minä olen langennut, tahtoisin mielelläni tulla jälleen autetuksi ja pyydän neuvoa, mitä pitää tehdä. Silloin tulee sinun lohduttaa häntä ja sallia hänen mennä sakramentille, että hän siellä saisi harjoitusta ja vahvistusta. Onhan tämä sakramentti ainoastaan sen vuoksi asetettu, että me siitä saisimme lohdutusta ja vahvistusta. Älä sen vuoksi anna minkään itseäsi sieltä karkoittaa. Jos tunnet arkuutesi, niin on laitasi hyvin, sillä sinun täytyy tuntea rikoksesi. Mutta ellet tunne, ei sinun laitasi ole hyvä, ja parempi on sinun pysyä poikessa.

Ota evankeliumi käsille ja Pyhä Raamattu, mitä enemmän sitä tutkistelet sitä parempi, vaikka jo ennestäänkin sen hyvin tuntisit ja sitä usein olisit lukenut. Onhan se varmaan perkeleen mieleenjohtatusta, kun hän koettaa riistää sinulta halun Jumalan sanaan eikä anna sinun haluta sitä, sillä hän tietää hyvästi mitä hedelmiä se tuopi. Jos näin Jumalan sanan kanssa seurustelet ja sitä voimasi mukaan haluat, niin olet näkevä, että Kristus on luonasi ja että sydämesi syttyy. Parasta kuitenkin on, että kaksi tai kolme teistä siitä toistensa kanssa puhelisi totuudessa, että sanan elävä ääni kuuluisi. Tästäkin saadaan paljon vahvistusta ja perkeleen täytyy väistyä. Näin haihtuvat kaikki pahat himot ja ajatukset ja niiden sijaan tulee sellainen valo ja ymmärrys, jota et koskaan ennen ole tuntenut. Siinähan se vaan vika on, että meillä hupsuilla on tämmöinen ylevä aarre huoneissamme emmekä osaa sitä viljellä; perkele pettää meitä vetämällä siitä pois ja tehden meidät välinpitämättömiksi, koska hän ei voi sitä tyhjäksi tehdä. Varustautukaamme sentähden perkeleen viettelyksiä vastustamaan.

Sitten on Kristus totisesti tuleva ja ilmestyvä, vaikka et sitä ensi aluksi heti huomaisikaan. Mitä enemmän Jumalan sanasta puhut ja sen kanssa seurustelet, sitä selvemmin tulet Kristusta ymmärtämään ja saat tuntea, kuinka hän sydämesi sisällisesti sytyttää, kuten kuullette tässä evankeliumissa kahdesta opetuslapsesta, jotka vaelsivat Emauksen kylään.

Tätä on minun täytynyt tällä kertaa saarnata alttarin sakramentista evankeliumimme johdolla, sen mukaan kuin Jumalalta olen saanut. Kehoitin teitä, ystäväni että pyrkisitte tätä käsittämään ja huolellisesti viljelemään. Missä sellaisia villihenkiä mahdollisesti on, jotka evankeliumia ainoastaan vahingoittavat, niin pitäisi heitä maallisen esivallan rankaiseman. Mutta hurskasten vuoksi täytyy meidän sallia

N:o 36. Toisena Pääsiäispäivänä.

heidänkin kuunnella, sillä Jumalan sanaa pitää julkisesti joka miehelle saarnattaman,

koska emme tiedä, kehenkä se kulloinkin satuu. Amen.